

Titel: Udrag fra Fire opbyggelige Taler

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K5", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K5*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Jette Knudsen; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1998 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/sks-4t44-kom-shoot-_4t44-185.pdf (tilgået 29. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K5

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Evighedens »Kjedsommelighed« ... nye Adspredelser** : hentyder formentlig til J.L. Heiberg »En Sjæl efter Døden. En apocalyptisk Comedie« i *Nye Digte*, Kbh. 1841, ktl. 1562. I 3. akt kommer Sjælen til Helvede, som Heiberg har henlagt til sin samtids København, idet tilværelsen dog er udstrakt i sin slette uendelighed. I slutningen af den lange samtale mellem Sjælen og Mefistofeles, som har beskrevet livet i Helvede, siger Mefistofeles: »Forresten maa jeg endnu dig sige, / Hvad af min Beskrivelse kjendes kan, / At her er Kjedsommeligheds Rige, / Man gaber meget i dette Land.« Hertil siger Sjælen: »Saa man kjeder sig her? Men det er slemt!« Og Mefistofeles svarer: »Nei tværtimod, det er høist beqvemt. / I Paradiset, saavidt jeg kan spore, / Skal man just heller ikke sig more. / Men Rigdom af Morskab have vi, / Dog skjuler sig Kjedsommeligheden deri; / Og naar du vil betænke det blot, / Saa vil du finde det saare godt. / Jeg nægter ikke, hos jer histneden / Den kunde mistes foruden Tab; / Men her, hvor man udfylder Evigheden, / Hvad kaster man vel i sligt et Gab? / Og selv hos jer Enhver jo veed, / At Intet er sundt som Kjedsommelighed; / Den er maaskee den eneste Føde, / Hvori Ingen forspiste sig, saa han døde; / Det er tværtimod den, som Livet forlænger, / Og det er kun Tid, hvortil Livet trænger, / Saa, hvis I kun havde Kjedsommelighed brav, / Paa Jorden den alt jer Evighed gav«, s. 120f. I sin anmeldelse af *Nye Digte* i *Fædrelandet* nr. 398, 10. jan. 1841, skriver H.L. Martensen, at Helvede »er ikke de Ondes Rige. Det er de Slettes«. Han forklarer det slette som »en mere umiddelbar og lavere Categori, end det Onde«, som ideens »umiddelbare, reflectionsløse Contrast«, som »det aandelige Nulpunct« og som »den fuldkomne Interesseløshed og Ligegyldighed«. Og han konkluderer, at det slettes rige derfor er »Trivialitetens« rige, hvorpå han påstår og udvikler, at »En Sjæl efter Døden« har givet et bidrag til »Trivialitetens Metaphysik« og dermed afsløret kjedsommeligheden, sp. 3207f. Om livet i himlen skriver Martensen: »Mennesket kan ikke være fuldkommen salig i sit Paradis, naar han ikke kan tage hele sin Verden med sig i al dens Endelighed«; et håb om at genfinde dette i himlen er imidlertid også muligt, under den ene forudsætning, »at det *Comiske* er en Categorie, som ogsaa i Himlen vil have sin Gyldighed«. Menneskene vil da »som salige Aander lege med deres timelige Bevidsthedsphænomener; deres empiriske Virkelighed med dens hele Detail, med dens hele Skrøbelighed og Forgængelighed ville de faae med sig i Himlen, fordi det maa tjene dem som et poetisk Stof, hvorigennem deres Aand bereder sig Nydelsen af sin uendelige Frihed og Salighed,« sp. 3210f. Jf. også *Begrebet Angest* i *SKS* 4, 452.

I trykt udgave: Bind 5 side 327 linje 15